

Hans Blankert

De Regieraad Bouw is in 2004 ingesteld door de toenmalige ministers van EZ, VROM en VenW naar aanleiding van de parlementaire enquête Bouwfraude. De Regieraad kreeg voor drie jaar de opdracht om de verhoudingen in de sector te normaliseren en het vertrouwen in de sector te herstellen. Na deze eerste periode volgde een verlenging voor nog eens drie jaar, waarbij de nadruk kwam te liggen op het bereiken van een cultuuromslag en het stimuleren van de vernieuwing in de bouwsector. Dit jaar is het laatste jaar van de Regieraad, een goed moment om terug én vooruit te kijken met voorzitter Hans Blankert.

‘Anders denken, anders bouwen’

Eerst maar eens terugkijken. Na de bouwenquête had de Regieraad als hoofdtaak om het vertrouwen tussen opdrachtnemers en opdrachtgevers te herstellen. Blankert: ‘De partijen voelden zich bedonderd en wilden niet meer met elkaar praten of zelfs samen gezien worden. De eerste Regieraad bestond grotendeels uit

helemaal juridisch uitgezocht worden, maar het doet de bouw zeker niet goed. Toch ben ik ervan overtuigd dat dit een incident is. Ik weet absoluut zeker dat grootschalige afspraken niet meer voorkomen. De grote bouwbedrijven hebben zelfs een ‘compliance officer’ aangenomen. Helaas, uitzonderingen blijven er blijkbaar altijd’, verzucht de Regieraad-voorzitter.

Kwaliteit en garantie.

Daar wordt iedereen beter van!

mensen van buiten de bouwsector en had weinig vertegenwoordigers van opdrachtnemerskant. In de tweede Regieraad hebben we gelukkig een veel bredere samenstelling van bestuur, met zowel opdrachtnemers uit de hele bouwsector, overheid als bedrijfsleven.

HERSTEL

Wat heeft de Regieraad ondernomen om dat herstel van vertrouwen voor elkaar te krijgen? Blankert: ‘In sessies door het hele land zijn we open discussies aangegaan over integriteit en transparantie. Hoever kun je gaan, is een lunch in een Michelin-restaurant omkopen of moet het bij een Febootje blijven? Het afbakenen van de grenzen: daar gaat het om. Ik zie als het grootste resultaat van de Regieraad dat het vertrouwen weer hersteld is. Partijen praten weer met elkaar. Laatst hoorde ik dat een aannemer en een aantal ambtenaren samen naar Engeland zijn gereisd om gezamenlijk te leren van de Angelsaksische aanbestedingsvormen.

Maarja, nog steeds rommelt het blijkbaar in de bouwwereld: in Zuid-Limburg is onlangs weer een geval van fraude opgedoken. ‘Heel pijnlijk. Uiteraard moet dit nog

OPDRACHTGEVER

Overigens zijn er ook discussies geweest over goed opdrachtgeverschap. Blankert: ‘Na de bouwfraude is het gebeurd dat risico’s volledig eenzijdig werden afgewenteld op opdrachtnemers. Dat kan voor een simpel gebouw, maar niet voor innovatieve projecten waar nog geen ervaring mee is opgedaan. Risico’s moeten bespreekbaar en inzichtelijk worden gemaakt. Elke partij moet vooraf kunnen aangeven waar ze verantwoordelijk voor is en tot welk bedrag. Als ik bijvoorbeeld hoor dat voor de noord-zuidlijn 4% onvoorzien is gereserveerd, kan iedereen uitrekenen dat je wel in de

Een professionele bouwsector.

Daar wordt iedereen beter van!

problemen moet komen. Ook qua transparantie valt bij de overheid nog wat te winnen. Een simpel voorbeeld: waarom worden na de deadline niet alle offertes openge maakt in het bijzijn van de aannemers?’

VOORUITKIJKEN

En nu vooruit. Blankert erkent dat het werk van de Regieraad er nog niet op zit. ‘We hebben nog een lange weg te gaan. In Nederland zijn we al blij dat het

aantal fouten bij oplevering gereduceerd is van 27 naar 23! Onzin, een foutje mag uiteraard, maar 23 fouten moet gewoon niet geaccepteerd worden. En hoezo een jaar garantie, waarom niet vijf jaar? We moeten meer leren kijken met de ogen van de gebruikers.'

Nieuwe aanbestedingsvormen hebben ook de aandacht van de Regieraad. Blankert: 'Het is jammer dat ons vorige voorstel afgewezen is, maar we gaan wel

Professioneel HR-beleid.

Daar wordt iedereen beter van!

door. Kiezen op de goedkoopste prijs is helemaal uit de tijd. Het belemmert innovatie en creativiteit en dan niet alleen van opdrachtnemerskant. Ook opdrachtgevers willen duurzaamheid van hun gebouwen. Partijen willen in toenemende mate verder kijken dan alleen naar de initiële investering, en betrekken ook de onderhoudskosten in hun overwegingen. Maar daar werkt het huidige stelsel van aanbesteding nog niet aan mee. Stel: een school wordt aanbesteed, en een van de vijf aanbieders weet een systeem te verzinnen waardoor de exploitatiekosten over een aantal jaren fundamenteel lager uitvallen. Daardoor vallen de bouwkosten initieel wel iets hoger uit. De opdrachtgever mag momenteel deze aannemer dan niet kiezen, anders stappen de andere vier naar de rechter, en met succes!

SAMENLEVING

'Een ander punt waar we aan willen werken, is de bouwondernemers er bewust van maken dat hun sector een wezenlijk onderdeel uitmaakt van de samenleving. We hebben altijd maar een beetje achteraan gelopen, terwijl we toch goed zijn voor 12% van het Bruto Nationaal Product. Aan de andere kant: van de

Integriteit.

Daar wordt iedereen beter van!

CO₂-uitstoot komt 30% van de bouw. Waarom dan aan de zijlijn staan en waarom niet proberen iets voor de samenleving te betekenen? Een groot probleem is de overlast tijdens het werk. We moeten goed beseffen dat burgers veel last hebben van ons en dat we veel meer moeten doen om deze overlast te beperken. Als ik bijvoorbeeld lees dat zestig burgers last

hebben van heiwerkzaamheden bij het PSV-stadion, dan denk ik: hebben we hier wel genoeg over nagedacht?'

REGIERAAD III?

Komt er een Regieraad III? Blankert: 'Nee. Even los van de naamstelling vind ik dat alles een eind moet hebben. Wel is het een feit dat de bouw een katalysator nodig heeft. Een instantie die vernieuwing bevordert en de bouw over het voetlicht brengt bij de overheid. Voor 2009 staan een aantal speerpunten op de agenda en die moeten ook na 2009 gecontinueerd worden. Een voorbeeld vormen de faalkosten. Deze zijn nog steeds hoog en communicatie is de belangrijkste oorzaak hiervan. We denken door ICT-toepassingen de communicatie en transparantie aanzienlijk te kunnen verbeteren. Met het zogenoemde Bouwwerk Informatie Model is iedereen altijd op de hoogte van de laatste wijzigingen in de tekeningen.'

Denkt Blankert dan aan een nieuw soort organisatie? Blankert: 'Hierover zijn we aan het brainstormen: wat moeten de taken van zo'n organisatie zijn en hoe moet ze ingebed worden tussen alle huidige organisaties? Last but not least: wie gaat dat betalen? Maar maakt u zich geen zorgen, we hebben er zelfs een heisessie aan gewijd en zoals u weet: dan komt alles goed.'

Professioneel aanbesteden.

Daar wordt iedereen beter van!

CRISIS

Tot slot nog even over de crisis. Doet de Regieraad daar iets aan? Blankert: 'In Nederland zijn er vele initiatieven die proberen de bouw de ruimte te geven en wij moedigen ze uiteraard allemaal van harte aan. Zo hoor ik dat gemeenten grond weer terugkopen van projectontwikkelaars zodat er andere projecten op gerealiseerd kunnen worden. Zelf proberen we de overheid te overtuigen om toch vooral te blijven investeren en dan met name in duurzame projecten. Eens moet het gebeuren: de bestaande woningvoorraad moet een duurzame opknapbeurt krijgen. Hoe eerder dit gebeurt, hoe langer je er plezier van hebt, dus doe het nou! Bespaar meer energie en geef een extra boost aan de economie.'

ADVIES

'Over stimuleren van de economie gesproken, ik heb zelf ook een advies', zegt Blankert. 'Als we met z'n allen (bedrijven, particulieren en overheid) nou eens gewoon de rekeningen op tijd betalen, dus binnen een maand, dan creëert dat een voordeel van 15 miljard euro!